

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
 เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๑
เครื่องยืนยันให้ความเพียรรุนแรง

นั่นท่านปัญญา พวกเมืองนอกเขาพูดผิดนี้เขารธรรมดานะเฉย ใ้พวกเมืองไทยเราเหมือนลิง ใครพูดผิดหัวเราะกันลั่นเหมือนลิง ทางฝรั่งเขามาฝึกหัดพูดภาษาไทยที่แรก เขามาฝึกหัดพูด ผิดที่ตรงไหนแล้วบอก เขาก็เฉยนะ ถ้าคนไทยเราพูดผิดหัวเราะกันจะตาย มันเหมือนลิงพวกนี้นะ เขาเฉยนะ นำดูอยู่ เขาบอกว่าฝนหยุดแล้วฝนกำลังตกอยู่ มันไม่ได้ศัพท์ได้แสงใช้ไหมล่ะ ฝนหยุดแล้วฝนกำลังตกอยู่ ท่านปัญญาท่านฝึกหัดพูดภาษาไทยเรา สุดท้ายท่านก็เรียบบุทธเลย ดูมาอยู่ตั้ง ๔๑ ปี นู่นไม่ใช่เล่นนะ

โห ฉลาดมาก เหนียวมาก มาขอเรานี้ถึงห้าครั้งนะ เราก็ยังไม่รับ ไม่รับถึงห้าครั้ง ครั้งที่ห้ามาขอ ถ้าไม่ได้อยู่ ได้มาพักชั่วคราวก็เอา แล้วท่านจะให้ไปเมื่อไรก็ได้ไปทั้งนั้นละ แล้วมาอยู่ชั่วคราวจนกระทั่งท่านมรณภาพจากไป เป็น ๔๑ ปี นั้นละเห็นไหมล่ะ เมื่อดีแล้วจะไล่กันไปไหน ก็หาคนดี มาอยู่ชั่วคราว ครั้งที่ห้ามาขอกับเรา เราลืมเมื่อไร พอครั้งที่ห้าก็ขอแบบนี้ละ บอกว่าไม่ได้อยู่ก็มาพักชั่วคราวก็เอา แล้วมาอยู่ตั้งตั้งแต่ ๒๕๐๖ เรื่อยจน ๔๑ ปี จะไล่หนีไปไหน เราหาคนดีหาพระดี ก็พระดีมาสู่วัดตรงกับเจตนาความหวังของเราซึ่งเป็นหัวหน้าอยู่แล้ว สุดท้ายจนกระทั่งท่านมรณภาพจากไป

มาที่แรกเราเปิดโอกาสให้ตลอด ท่านจะอยู่ท่านจะไป ไม่ว่าพระที่ไหนๆ เหมือนกันหมด อย่างพระฝรั่งมาที่แรกก็มีท่านปัญญา-ท่านเซอร์ มาอยู่ที่แรกลาไปเที่ยวทางนี้เราอนุญาตหมด เพื่อให้ท่านไปเห็นทุกสิ่งทุกอย่างตา หู จมูก ลิ้น กาย ไปเพื่อการศึกษา ให้ท่านได้ศึกษาทุกอย่าง ไปหลายครั้งหลายหนสุดท้ายเลยไม่ไปเลยอยู่ที่นี่ พอไปพูดสัมผัสเรื่องเที่ยวหรืออะไรเราก็เลยถาม อ้าว ท่านปัญญาแต่ก่อนเห็นลาไปเที่ยวทางนี้ทางนี้ทำไมไม่เห็นไปหลายปีแล้วนี่นะ โอ๊ย ไปวัดไหนมันก็ไม่เหมือนวัดป่าบ้านตาด นี่เวลาท่านพูดนะ ไปที่ไหนไม่เหมือนวัดป่าบ้านตาด ท่านบอกว่ามันแสดงหูแสดงตาจนได้ แน่ฟังชื่อนั้นละ ก็อยู่นั้นตั้งแต่นั้นจนกระทั่งท่านมรณภาพจากไป

เป็นพระสุขุมมากที่เดียวท่านปัญญา ทำประโยชน์ให้วัดนี้มากมาย ท่านเรียนจบทางวิศวะ ถ้าไม่ถามเหมือนไม่รู้แน่ ถามอะไรๆ ไม่มีติดขัด ว่าทำได้ๆ เรื่อย จนกระทั่งจรวดดาวเทียมท่านก็ทำได้ แต่ว่างานอย่างนี้มันต้องเป็นจำนวนคนงานเท่านั้นๆ ท่านบอกไว้ สำหรับวิธีทำรู้แต่ทำคนเดียวไม่สำเร็จ แน่ท่านก็มีเหตุผลของท่าน คนหนึ่งชำนาญทางหนึ่งๆ มาทำเครื่องมือชนิดนี้ เช่นพวกจรวดหรือดาวเทียมนี้ คนนั้นชำนาญ

ทางนั้นทางนี้มารวมบอกความรู้ทั้งหลายที่จะทำจรวดนี้ รวมตัวกันแล้วเป็นจรวดขึ้นมา
ทำคนเดียวไม่สำเร็จ มันมีหลายแง่หลายทาง

ท่านก็ตินะ ทางด้านจิตตภาวนาท่านที่อยู่ ไม่จำเป็นต้องศึกษาเรื่องจิตใจอะไร
มากนักนะ ท่านฟังเทศน์เรา คือแต่ก่อนเราเทศน์สอนพระนี้อาติศย์หนึ่งหรือว่าสิบวัน
เทศน์ที่หนึ่งอยู่บนศาลา แต่ก่อนเราก้ยังหนุ่มน้อย ภาระยังไม่มาก คนก็ยังไม่มา
เกี่ยวข้องมาก การประชุมเทศน์สอนพระนี่เป็นประจำ อาติศย์หนึ่งหรือสิบวันที่หนึ่งๆ
เทศน์สอนพระ ที่นี้เวลาท่านฟังไปนานๆ แสดงว่าท่านเข้าใจทางภาคปฏิบัติ แหม ท่าน
อาจารย์เทศน์ดีมาก ท่านทำไมถึงรู้ว่าดีมาก เนื้ออรรถเนื้อธรรมสูงต่ำประการใดนี้เรา
แสดงไปท่านฟัง ดีมาก คือท่านเข้าใจเนื้ออรรถเนื้อธรรมที่เราแสดงไป

ท่านเซอร์ไปอีกแบบหนึ่งไม่ค่อยเห็นมาฉันจึงหันสั๊กที ท่านฉันอะไรก็ไม่รู้ละ เรา
ก็ไม่ทราบจะปกครองอย่างไรต่ออย่างไร องค์กรหนึ่งไปแบบหนึ่ง เห็นว่าไม่ขัดต่อธรรม
วินัยเราก้ปล่อย ถ้าอะไรที่ขัดต่อธรรมวินัยเราก้ห้าม เราก้เตือน นี่ไม่เห็นขัดอะไรเราก้
ปล่อยตามเรื่อง ตามนิสัยที่ชอบทรมาณตน อย่างท่านเซอร์นี่ไม่ค่อยชอบฉันจึงหัน เรา
เป็นแต่เพียงว่าเตือนให้รู้ เพราะเรื่องอดอาหารนี้เราทำมาแล้วจนต้องเสีย คืออดอาหาร
มันดีจริง ๆ สติดี ถ้าสติดีงานก็ก้าวเดินถูกต้อง ถ้าสติพลั้งๆ เผลอๆ เขียนหนังสือก็ผิดๆ
ถูกๆ ลบแล้วเขียน ถ้าสติไม่อยู่กับตัว ถ้าสติอยู่กับตัวเขียนหนังสือก็เป็นตนเป็นตัวเป็น
เนื้อเป็นหนังได้ความ มันขึ้นอยู่กับสติ สติจึงเป็นของสำคัญ

ท่านแสดงไว้ว่าสติ สัพพตถ ปตฺติยา สติจํตฺตํปรารธนาในที่ทั้งปวง ไม่มีการ
ยกเว้นที่จะไม่มีสติเข้าไปเกี่ยวข้อง สติถือเป็นภาคพื้นสำคัญ สตินี้เราฝึกตั้งแต่ล้มลุก
คลุกคลาน ฝึกไม่หยุดไม่ถอย สติกับจิตตภาวนาไปด้วยกันๆ ตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลาน
เอาจนกระทั่ง.... หลายวิธีที่ฝึก เช่นอย่างอดอาหารหรืออดนอน ผ่อนอาหาร เหล่านี้มี
แต่อุปกรณ์เครื่องหนุนาการภาวนาให้สะดวกทั้งนั้น ไม่ใช่เครื่องตรัสรู้ณะ ตรัสรู้เป็นเรื่อง
ธรรมล้วนๆ ต่างหาก แต่เป็นเครื่องหนุณกัน อดอาหารเป็นอย่างไร ผ่อนอาหารเป็น
อย่างไร อดนอนเป็นอย่างไร นอนมากนอนน้อยเป็นอย่างไรท่านสังเกต ถ้าอะไรมันดีก็
มักจะหนักในทางนั้น แต่เรานี้มันหนักทางเรื่องอดอาหาร ถ้าอดอาหารนี้ตั้งแต่ตื่นนอน
จนกระทั่งหลับไม่มีเผลอเลย นั่นเห็นไหม มันก็ดียังงั้น

เรามหาธรรมเราไม่ได้มาหากิน แนะนำสอนเจ้าของ กินนี้กินเมื่อไรก็ได้ เรื่อง
ธรรมนี้เกิดได้ยาก มีได้ยาก ถึงลำบากก็ทนเอา เช่นอดอาหารทนเอาๆ คือมันดีทางสติ
ถ้าสติดีแล้วความเพียรก็ก้าว ถ้าสติไม่ดีไม่เป็นท่านะ เอาจนกระทั่งถึงขั้นสติปัญญา
อัตโนมัติ การฝึกภาวนานี้ตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลาน ค่อยๆตะเกียกตะกายไปๆ ที่นี้หนัก
แน่นหนักเข้าไปเรื่อยๆ อุปกรณ์เครื่องหนุณการภาวนาเช่นอดนอน ผ่อนอาหาร อด

อาหารอะไรประกอบกันไป อะไรที่ได้ผลในการหนุ่ณานามากก็เอาอันนั้นละ หนักอันนั้น

เพราะฉะนั้นเราจึงหนักทางด้านอาหาร จนท้องเสีย จึงได้เตือนหมู่เพื่อน คือเราดำเนินมาแล้วถูกผิดประการใดมันก็เข้าใจแล้ว ก็นำนั้นมาสอนหมู่เพื่อน พอสองสามคืนไปแล้วความง่วงไม่มี อดอาหารนะ ถ้าถึงสองวันสามวันล่วงไปแล้วความง่วงเหงาหาวนอนไม่มี การนั่งภาวนาเหมือนหัวตอ สติดี ดีมากเรื่อย ทีนี้เราหาอะไรที่ช่วยหนุ่ณการภาวนาดีเราก็เอาอันนั้นละ ทีนี้การอดอาหารช่วยทางด้านภาวนาดี สติดี มันก็ต้องอดเรื่อย ๆ จนท้องเสียเรา แต่นิสัยเรามันมักจะผาดโผนอยู่ตลอด ถ้าได้ทำอะไรผิดกันเลยจริงๆ ถ้าไม่เห็นผลเท่าที่ควรก็เอามาพิจารณาแล้วผ่อนผันสั้นยาวการฝึกกรรมฐานไปอย่างนั้น

การภาวนาไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยนะ ต้องฝึก ต้องได้ใช้สติปัญญา ไม่ใช่สักแต่ว่าทำ ๆ สติปัญญาต้องมีติดแนบกันไป ทดสอบผลงานของตัวเอง สนฺทิฎฐิโก สิ่งใดที่จะรู้ขึ้นมาก็รู้จากการปฏิบัติของตัวเอง เป็นเครื่องทดสอบผลงานของตัวเอง เรียกว่า สนฺทิฎฐิโก รู้เองเห็นเอง ทดสอบตัวเอง เป็นอย่างนั้น นี่ก็ ๙ ปีนะ คือ ๙ ปีเอาจริงนะ ไม่ใช่เล่น ๆ ทำอะไรนิสสัยเรามันมักจะเป็นอย่างนั้นผาดโผน ถ้าลงได้ปลงใจลงตรงไหนแล้วเอากันขาดสะบั้นไปเลย เห็นผลประการใดนั้นละมาบวกลบคูณหารกัน ถ้าจะลดอะไรก็ลด จะหนักอะไรก็หนัก สติปัญญาแนบเสมอ

อดอาหารนี้ดี หากมันไปเสียทางท้อง อดนอนก็ไม่ดีเรา อดนอนลองดู ทื่อ มันทื่อ ๆ อดไปหลายวันเท่าไรยิ่งทื่อ อ้าว อย่างนี้แทนที่จะฉลาดแหลมคมขึ้นมาทำไมเป็นอย่างนี้ งตเสีย ไม่เอา เช่นอย่างอดอาหารนี้อดไปเท่าไรมันยิ่งคล่องตัว ๆ สติปัญญาคล่องตัว เพราะฉะนั้นจึงมักอดอาหารมากกว่าอย่างอื่น วิธีการหนุ่ณความเพียร นี่ก็จนท้องเสียละ ก็ได้ห่มอเต็งมาจุดเอาไว้ ที่จะช่วยชาติในวาระต่อมานี้ คือมันจะตายในพรรษานั้น จะตายชนพรรษาด้วยโรคท้อง ห่มอเต็งเอายาอะไรมาให้ฉันเลยระงับดับเลย

หมอทั้งหลายเขาพิจารณาว่าเป็นโรคมะเร็งในลำไส้ จะตายในไม่ช้า เขาว่าอย่างนั้น ไปโรงพยาบาลไหนเขาก็ตอบเจี๊ยบ ๆ เขากลับเราเสียใจบ้างอะไรบ้าง เวลาได้ยาห่มอเต็งมาฉันนี้หายไปเลยนะ อย่างทุกวันนี้ท้องเป็นธรรมดา ไม่ได้เป็นเหมือนแต่ก่อน โอ๊ย การฝึกกรรมฐานภาวนานี้หนักมากอยู่ สตินี้สำคัญมาก เอาสติเป็นพื้นฐาน ถ้าสติไม่ดีจะเดินจงกรมสักกี่วันก็คืนก็ไม่ค่อยเกิดประโยชน์ ถ้าสติดีแล้วถึงไหนถึงกัน

สติจึงเป็นสำคัญ ใครให้บำรุงสติให้ดี สติจะอยู่ในจุดใดจุดหนึ่งสัมปชัญญะรู้ตัวตลอดเวลา ทีนี้เวลาสติเกรียงไกรเข้ามาแล้วเป็นได้ทั้งสติ เป็นได้ทั้งสัมปชัญญะ ขยายข้างนอกก็เป็นความรู้ตัวตลอด เข้ามาสู่ภายในก็เป็นสติโดยเฉพาะ ๆ เรียกว่า

สติสัมปชัญญะ ขยายออกไปก็เป็นสัมปชัญญะในหน้าที่การงานความเคลื่อนไหวของตัวเอง เคลื่อนไปอย่างไรสติดตามทั้งหมด นี่เรียกว่าสัมปชัญญะ ออกจากสติที่จ่อ ภาวนา บทใดก็จ่ออยู่บทนั้น สติตั้งอยู่นั้นก็ดี อันนี้ก็ยากการภาวนา

นี้ได้ทำมาแล้ว ที่ได้มาพูดเหล่านี้จึงไม่สงสัย ผ่านมาแล้วทั้งนั้น ผิดถูกเจ้าของรับมาหมด อะไรที่จะควรแก้ไขตัดแปลงอย่างไรๆ ก็นำอันนี้มาสอนหมู่เพื่อน อันนี้ก็๙ ปีตั้งแต่ออกปฏิบัติล้วนๆ ๙ ปีเต็มเลย ๗ พรรษาเข้าหาพ่อแม่ครูจารย์มั่น ท่านสอนท่อมลงให้อย่างเต็มที่ เพราะเห็นแล้วว่ามีความมุ่งหมายอย่างแรงกล้า คือตั้งใจจะไปพระนิพพาน ทั้งๆ ที่ไม่มีเงินสักสตางค์แต่ตั้งใจจะเป็นเศรษฐี วางั้นเลยนะ เงินไม่มีสักสตางค์ก็ยังตั้งใจจะเป็นเศรษฐี นี่ธรรมไม่มีในใจสักชนิดหนึ่งแล้วมุ่งหน้าจะให้ถึงพระนิพพาน มันมุ่งจริงๆ ในใจนี้มุ่งหนักมากทีเดียว จนกระทั่งถึงว่าหาผู้ที่มารับรองยืนยันว่ามรรคผลนิพพานมีอยู่ ทั้งๆ ที่ท่านเขียนไว้ในตำรับตำราที่ว่ามรรคผลนิพพานมีอยู่ทั้งนั้น แต่มันยังไม่ลงใจนะ ต้องมีสตๆ ร้อนๆ คือครูอาจารย์ผู้รู้ผู้เห็นแล้วมาแสดงให้เห็น อันนี้สตๆ ร้อนๆ เป็นกำลังใจได้มาก

เช่นอย่างพ่อแม่ครูจารย์มั่นนี้เรากำลังสงสัยเรื่องมรรคผลนิพพาน เพราะจะเอาจุดนี้ให้ได้ ถ้ามีผู้ใดผู้หนึ่งมาแสดงบอกอย่างตายใจแนใจว่ามรรคผลนิพพานมีอยู่ เหมือนว่าเอาท่านมาเป็นเครื่องยืนยัน แล้วที่นี้ลงๆ ที่นี้ก็เอาใหญ่เลยละ นี่ก็เข้าไปหาพ่อแม่ครูจารย์มั่นท่านก็ใส่เปรี้ยวๆ เลย เราไม่ลืมไปที่แรก เหนอ ท่านมาหาอะไร นั้นละเวลาไปที่แรกด้วยความตั้งใจอย่างแรงกล้านะ ท่านมาหามรรคผลนิพพานหรือ แล้วก็ชี้ไปตามต้นไม้ภูเขา อันนั้นไม่ใช่กิเลส ไม่ใช่ธรรม ไม่ใช่มรรคผลนิพพาน ไล่ไปๆ จนกระทั่งหมดโลกธาตุไม่มีอะไรเป็นกิเลส ไม่มีอะไรเป็นธรรม เป็นมรรคผลนิพพาน ย่นเข้ามาๆ เข้ามาสู่หัวใจดวงเดียว

นี่ละกิเลสอยู่ตรงนี้ มรรคผลนิพพานอยู่ตรงนี้ การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร ทุกข์มากทุกข์น้อยทุกข์อยู่ตรงนี้ๆ ท่านไล่เข้ามา เอา ภาวนาจะเป็นแนวทางที่สอดส่อง มองรู้เรื่องความทุกข์ทั้งหลายที่เป็นอยู่ มันเป็นอยู่ที่หัวใจ ภาวนาเท่านั้นจะรู้หัวใจตนเอง อย่างอื่นไม่รู้ ท่านก็เอาอย่างหนัก โอ้ย พอใจ เหมือนว่าตัวพองขึ้น มันพอใจมาก กลับไปที่พักพึ่งเทศน์ท่านอย่างเต็มหัวใจแล้ว ไปที่พักยังไม่ถึงที่พักว่าอย่างไรถามเจ้าของ พึ่งเทศน์วันนี้ถึงใจทุกอย่างแล้ว ไม่มีอะไรที่ต้องติ เทศน์ตั้งแต่ต้นจนกระทั่งถึงมรรคผลนิพพาน หายสงสัยแล้ววันนี้ เราจะว่าอย่างไรที่นี้ ตั้งปัญหาขึ้นถามตัวเอง ท่านเทศน์นี้หายสงสัยแล้วตัวเราเองจะปฏิบัติอย่างไรต่อธรรมเหล่านี้ ตามความมุ่งหมายของตัวเองว่ามุ่งมรรคผลนิพพานแล้ว เอาตายเข้าว่า ว่างี้ มันตอบกันนะ บอกว่าเอาตาย

เข้าว่าเลย ตั้งแต่นั้นมาก็เอาจริง ๆ ด้วย บอกเอาตายเข้าว่าเลย ชัดกัน ๙ ปีนะ ไม่ใช่เล่น ๆ

ไปกรรมฐานไปองค์เดียวตามนิสัย พ่อแม่ครูจารย์ท่านก็รู้นิสัย ตามธรรมดาพระที่จะไปเที่ยวกรรมฐานมาลาท่านบางที่องค์เดียวบ้าง สององค์บ้าง สามองค์บ้าง จะลาไปเที่ยวกรรมฐาน ท่านขึ้นทันทีเลย เหนอ ตั้งแต่อยู่ที่นั่นมันก็ตกรอกให้เห็นอยู่ต่อหน้าต่อตา แล้วมันจะไปตกหลุมไหน ที่ออกจากนี้ที่เราไม่เห็นแล้วมันจะไปตกหลุมไหนอีกล่ะ เท่านั้นก็หยุด แสดงว่าห้าม ยังไม่ควรไป ท่านจะดูตามความสามารถ ตามความตั้งใจ ตั้งใจ แต่สำหรับเราไม่ได้พูดยกตนนะไม่เคยห้ามพ่อแม่ครูจารย์มันนะ ว่าไปองค์เดียวขึ้นทันทีเลย เอ้อท่านมหาไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ บางที่ท่านก็พูดหยอกเล่นบ้าง เอาดี ๆ นะ

มาที่โรมันมีแต่หนังห่อกระดูกมาหาท่าน ท่านดูตลอดเวลา อายุ ๓๐ กว่า ๒๐ กว่า ๓๐ กว่า กำลังวังชาที่ดี แต่เวลามาหาท่านจากที่ภาวนามานี้มันหนังห่อกระดูกมา มันไม่มีกำลังวังชา เพราะพิศความเพียรอย่างหนัก นั่นเวลาไปไหนว่าไปองค์เดียว ท่านจึงว่า เออ ท่านมหาไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ ท่านบอกอย่างนั้นเลย เราก็เอาจริงเอาจังด้วย อันนี้ก็หนัก การภาวนาทุ่มลงใส่เพื่อให้ได้มรรคผลนิพพานในชาตินี้ เราต้องการเป็นพระอรหันต์ในชาตินี้เท่านั้น อย่างอื่นเราไม่เอา พระอรหันต์นี่จะเป็นอย่างไร หนึ่ง เข้มทิศทางเดินถูกต้องดีงาม ได้รับคำสั่งสอนจากครูอาจารย์แม่นยำแล้ว สอง การประกอบความพากเพียรให้ตรงไปตามคำแนะนำสั่งสอนของท่าน รับหมด เอาที่นี้เป็นที่ตายใจแล้วเรื่องมรรคผลนิพพานยังอยู่สด ๆ ร้อน ๆ เราก็เอาละที่นี้ก็ชัดกัน นั่นละที่ว่าหนักมาก

ถ้าลงใจตรงไหนมันลงจริง ๆ ถ้าไม่ลงมันคาราคาซัง อะไรมันก็ไม่ค่อยได้ผล มันเป็นไปด้วยความสงสัยสนเท่ห์ ถ้าลงแน่ใจแล้วมันผิงเลย ความเพียรก็เต็มเม็ดเต็มหน่วย เอาตายเข้าว่า ไม่เสียผลประโยชน์จากความตายเพราะความเพียรกล้า เอาอันนี้ละ ชัดเลย อันนี้ก็ ๙ ปี ได้รับโอวาทจากพ่อแม่ครูจารย์มัน เอาจริงเอาจังเสียด้วยนะ เพราะท่านรู้นิสัยของเราว่าจริงจังมากทุกอย่าง อยู่กับท่านก็อยู่มา ในระยะ ๘ ปีนี้ ออกไปเข้ามา ๆ ถือท่านเป็นสถานที่เป็นที่ตายของเรา บ้านเรือนของเรา แต่การออกไปเที่ยวเสาะแสวงหาความดีงามทั้งหลายเป็นเรื่องของเราจะเป็นเอง ก็ไป ไปแล้วกลับมา ไปที่นั่นกลับมาอยู่อย่างนี้ตลอด

นี่ละที่เป็นเครื่องยืนยันให้ความเพียรของเรารุนแรงมาก ก็คือพ่อแม่ครูจารย์มันพูดตรงไหนเหมือนว่านี่น่า ๆ มรรคผลนิพพานก็เหมือนอยู่ฝ่ามือ นี่น่า ๆ จะไปหามรรคผลนิพพานที่ไหน จากนั้นเปิดเข้ามานี้อานะเอาจิตตภาวนานะ ที่จะเปิดมรรคผล

นิพนพานออกได้มีจิตตภาวนาเป็นสำคัญ เป็นแนวหน้า ท่านว่าฉัน มันก็หนัก การประกอบความเพียรยอมรับว่าหนักมาก เพราะเป็นนิสัยผาดโผนโจนทะยาน ถ้าว่าอะไรมันเอาจริงเอาจังมาก อย่างประกอบความเพียรไปองค์เดียว ไม่เคยเอาใครไปด้วยนะเราตั้งแต่ออกจากท่านไปประกอบความเพียร ท่านก็ไม่ห้าม เวลาท่านถามจะไปกี่องค์ ไปองค์เดียว เออ ท่านมหาไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ เพราะท่านรู้นิสัยของเราว่าจริงจังมาก เพราะอยู่กับท่านมาประจำท่านจะไม่รู้ได้อย่างไร

เพราะฉะนั้นความเพียรของเรามันจึงไปแต่องค์เดียวเท่านั้น อยากรินก็กิน ไม่อยากรินก็วันช่าง ป่าช้ำอยู่กับเรา มอบเลย ชัดกันเลย ที่นี้ความเพียรมันก็หนักแน่นชิสติไม่ให้พรวดจากตัว จะเดินจากป่านี้ไปถึงบ้านนั้นบ้านนั้นก็เป็นการเดินจงกรมตลอดไม่ให้ขาดความเพียร คือสติครองความเพียรไปตลอด นี่ก็ ๙ ปีอันนี้ก็ดี หนักมาก ๙ ปี พรรษา ๗ ศึกษาแล้วจากนั้นออก ถึงพรรษา ๑๖ ตัดสินกันลงได้ ตัดสินกันลงได้ก็ลงจริง ๆ มุดมอดไปจริง ๆ ไม่มีอะไรจะมาไผลขึ้นชื่อว่ากิเลส ความโลภ ความโกรธ ความหลง ราคะตัณหาอะไรไม่มีเลย มันเป็นอะไรถึงไม่มี มันหมด

เช่นอย่างการพูดการจานี้มันเป็นพลังของธรรมเสียทั้งหมดนะ ไม่ได้เป็นกิเลส คือกิเลสมันหมดไปแล้วจะเอาอะไรมาแสดงลวดลายของกิเลสละ ก็มีแต่ลวดลายของธรรม ถ้าสมมุติว่าดูดำ ว่ากล่าวใคร ผิดมากผิดน้อยธรรมออกרבกันนี้จะเป็นภาษาของธรรม หรือกำลังของธรรมออก ดูดำ ว่ากล่าวเหมือนจะกัดจะฉีกเป็นเรื่องของธรรมทั้งนั้น ไม่ได้เป็นเรื่องของกิเลส พลังของธรรมออกมันก็รุนแรงฟุ้ง ๆ เลย นั่นละการประกอบความเพียร เวลากิเลสมันสิ้นไปแล้วจะอย่างไรให้โกรธมันก็ไม่มี แต่กิริยาอาการที่เข้มแข็งหรือว่าดูดำ ว่ากล่าวนั้นเป็นพลังของธรรมต่างหาก ไม่ได้เป็นพลังของกิเลส

นี่ก็ ๙ ปี ออกปฏิบัติก็ดี เอาเต็มเม็ดเต็มหน่วย ถึงพรรษา ๑๖ ตัดสินกันลงได้ตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งปานนี้หายสงสัยตลอด ไม่เคยปรากฏกิเลสตัวใดว่ามันมุดมอดไปหมดแล้วมันยังมาไผลขึ้นมาให้เห็น ไม่เคยมี จินรู้ว่ามันสิ้นจริง ๆ มันก็รู้ตั้งแต่ปัจจุบันนั้นแหละ กระจายไปที่ไหนมันก็เป็นปัจจุบันอย่างนั้น หมด ๆ แน่ ถ้ามันหมดแล้วไปค้นหาที่ไหนมันก็ไม่มีจึงเรียกว่าหมด เหมือนเงินหมดในกระเป๋า ค้นหาเท่าไรก็ไม่มีความหมาย ๆ นี่กิเลสหมดจากใจมันก็แบบเดียวกัน

เอาจริงเอาจัง มรรคผลนิพนพานรองรับผู้ปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา มรรคผลนิพนพาน ท่านว่าสวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้วในธรรมทุกชั้นทุกภูมิ ไม่มีใครตรัสชอบยิ่งกว่าพระพุทธเจ้า สอนได้โดยชอบธรรมไม่ผิดพลาดไม่มีใครเกินพระพุทธเจ้า ให้เอาอันนั้นมาเป็นแบบฉบับ อย่าเอาความซี้เกียจซี้คร้านซึ่งเป็นแบบของเทวทัตตายกองกันอยู่นี้มา

ใช้ มันจะตายกองกันตลอดเวลา ถ้าเอาธรรมมาใช้แล้ว เอา หนักก็หนัก ความหนักนี้ เป็นอย่างไรฝืนกันอย่างไร เป็นเรื่องของกิเลสหรือเป็นเรื่องอะไร มันก็ต่อสู้กัน

เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านั้นว่าจะไม่พูดมากมันก็มาก นี่ก็ได้ยินทั่วประเทศไทย พูดมีหนักมีเบา เพราะธรรมเราพูดจริงๆ บรรดาธรรมทั้งหลายตั้งแต่ปฏิบัติมานี้มารวมอยู่ทั้งหมดแล้ว หายสงสัย ไม่มีเงาใจเรื่องธรรมที่จะมีความสงสัยในหัวใจ สอนหมู่ สอนเพื่อนก็สอนด้วยความแม่นยำภายในจิตใจ (ถวายทองคำครับ) พอใจๆ นี่ละทองคำเราก็หาเข้าคลังหลวง เราไม่เอาอะไร บวชมานี้ชวนชวยเพื่อตัวเอง จากนั้นแล้วก็เพื่อโลกเท่านั้น เราไม่เอาอะไรทั้งนั้น มีแต่หาเข้าร่วมๆ ตลอดเวลา

เจ้าของพอแล้วก็บอกว่าพอ มันหากเป็นอยู่ในจิต ไม่มีใครบอกมันก็รู้ สนฺทิฎฐิโก ผลงานจะรู้จากตัวเองๆ ทั้งนั้น จะรู้เองเห็นเองในผลงานของตัวเอง ตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลานจนกระทั่งมันก้าวได้ๆ ส่งผ่าเผยเกรียงไกร ชัดจนอัศจรรย์เจ้าของเป็นชั้นๆ มันก็รู้เป็นสนฺทิฎฐิโก รู้เป็นลำดับ จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมด ราบเรียบหมดโลกธาตุ ไม่มีอะไรมาต่อกรได้เลยขึ้นชื่อว่าสมมุติ มีแต่วิมุตติหลุดพ้นเต็มหัวใจ ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกันเท่านั้นพอ นั่นละพออยู่ตรงนั้น

เราพูดจริงๆ ไม่ได้โอ้อวด เอาตามความจริง การปฏิบัติตะเกียกตะกายเพื่อแก้กิเลสเราก็ทำเต็มเม็ดเต็มหน่วยของเรา ที่เราได้ผลมากน้อยมันก็รู้โดยลำดับ จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นไปจากจิตใจ ไม่มีกิเลสตัวใดตกค้างในหัวใจเลยมันก็รู้ จะให้พูดว่าอย่างไร มันหมดก็บอกว่าหมด ยังเหลืออยู่เล็กน้อยเท่าไรตะเกียกตะกายมาเท่าไรมันก็รู้มันก็พูดกันอยู่อย่างนั้น เวลามันหมดจริงๆ มันหมด กิเลสไม่มีตัวใดที่จะมาขัดในหัวใจเลยไม่มี แต่เรื่องธาตุเรื่องขันธมีเป็นธรรมดา เพราะธาตุขันธอยู่บนสนามหรือบนเวทีโลกธรรม

เขาก็มีธาตุมีขันธ เราก็มีธาตุมีขันธ การเคลื่อนไหวไปมาแสดงออกย่อมมีผิดมีพลาดตามสายตาของผู้ดูผู้เห็นผู้ฟัง ส่วนจิตที่บริสุทธิ์แล้วก็บริสุทธิ์เต็มที่ แต่กิริยาอาการนี้อยู่ในสนามโลกธรรมย่อมมีการดิเตียนเป็นธรรมดา แม้แต่พระพุทธเจ้าก็ยังถูกเขาตีเตียน เช่นอย่างเขาจ้างคนไปด่าพระพุทธเจ้า นางมาคัณฐียจ้างคนไปด่าพระพุทธเจ้า ทรงเดินบิณฑบาตที่ไหนจ้างคนด่า ด่าเป็นแถวเลย พระองค์เฉย บิณฑบาตเฉย พระอรหันต์จะตายแล้วอกจะแตก มันขวยเขิน มันอายเขาเสียจนจะไม่มีโลกอยู่ แล้วก็มาทูลอาราธนาพระพุทธเจ้า ว่าขอทูลอาราธนาพระองค์ไปเมืองอื่นเถอะเมืองนี้ทนคำโจมตีเขาไม่ไหว

เวลาท่านตอบ ไปเมืองไหนละ เวลาท่านตอบไปเมืองไหนคนจะไม่มีปาก คนจะไม่มีหูมีตา จะไม่มีความนิทานสรรเสริญ ไปเมืองนั้น เมืองนั้นเป็นอย่างไรมันก็แบบ

เดียวกัน เมืองไหนไปก็แบบเดียวกัน ไปเมืองไหนมันก็เหมือนเมืองนี้ละ บอกว่าเราไม่หวั่น ไปที่ไหนก็มีความนิทานสรรเสริญจากหัวใจคน ทั้งที่เป็นธรรมทั้งที่ไม่เป็นธรรมมันมีอยู่ทั่วไป ไปหาอะไร เรารู้เท่าทันในสิ่งนี้แล้วอะไรก็ไม่มาแปดเปื้อนเราได้ เช่นอย่างเราบริสุทธิ์แล้วใครจะจ้างคนมาว่ายกโคตรมันมาว่ามันก็หมดเงินไปเปล่าๆ เราไม่มีอะไรกระทบกระเทือน นั่นท่านว่า จะไปหาที่ไหนอานนท์ ไปที่ไหนเขาก็มีปาก เขาอยากนิทานก็นิทาน อยากสรรเสริญเขาก็สรรเสริญ ไปเมืองไหนมันก็แบบกัน เขามีปากเขาก็พูดได้ เราก็จับได้ เราไม่ติดเสียอย่างเดียว มันก็เข้าไม่ถึงท่านว่า

สุดท้ายพระอานนท์จนตรอก เราเหมือนช้างใหญ่เข้าสู่สงคราม ไม่พรั่นพริ้งในลูกศร เอา มาทิศไหนมา จะตั้งหน้าสู้เพื่อชัยชนะ พระพุทธเจ้าสอนพระอานนท์ เขา นิทานที่นี่ยอยากให้ไปที่นั่น เขา นิทานที่นั่นไปที่นั่น เมืองไหนมันก็มีนิทานสรรเสริญเหมือนกันไปหาที่ไหน ตั้งแต่ตัวของเราเองยังมีนิทานสรรเสริญในตัวของเรา แล้วทางไหนที่อื่นจะไม่มีมันเต็มโลกนี้นะ ท่านว่าอย่างนั้นไปเสีย เข้าใจหรือละ มีนิทานสรรเสริญเจ้าของบ้างไหมอยู่ในนี้นะ เอาละพูดเท่านั้น

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com or www.luangta.or.th

และทางสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

พร้อมเครือข่ายทั่วประเทศ